

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Telefony: Centrala 33 41 i 33 42 Centrala czynna cała doba	Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Zryw”		Sekretariat redakcji przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—12. — Rękopisy nie zwraca się. — Listy należy adresować do redakcji a nie do współpracowników. Za dzieła ogłoszeniowe redakcja nie odpowiada.
Redaktor Naczelny 31 60 Rozmównica publiczna 19 07 Centrala międzym. I. K. P. 90	Konto: P. K. O. Nr VI-140 I. K. P.	Bydgoszcz ulica Jagiellońska Nr 17	Konto bieżące: Bank Zw. Spółek Zarobk. w Bydgoszczy

Rok I

Niedziela, dnia 18 listopada 1945 roku

Nr 28

Blizsza współpraca Francji z ZSRR

Nieustępliwie stanowisko Francji w sprawie Zagłębia Ruhry

PARYŻ (dr). Ambasador Francji w Stanach Zjedn. prowadzi w Waszyngtonie pertraktacje z zastępcą amerykańskiego ministra spraw zagr. w sprawie przyszłości Nadrenii i Zagłębia Ruhry.

Rzecznik amerykański wysunął w trakcie tych pertraktacji zastrzeżenia tej samej natury co rzecznik angielski, mianowicie, że oderwanie Zagłębia Ruhry i Nadrenii od Rzeszy spowodowałoby zastój gospodarki narodowej Niemiec oraz bardzo wielki spadek stopy życiowej w Niemczech.

Francja na argumenty te odpowiada, iż przemysł Nadrenii i Zagłębia Ruhry będzie mógł się swobodniej rozwijać pod kontrolą międzynarodową, niż gdyby tej kontroli nie było. Odpada więc tym samym obawa, że oderwanie tych dwóch okręgów od Niemiec spowodowałoby bezrobocie wśród Niemców. Pewne natomiast jest, że pozostawienie tych okręgów Niemcom oznaczałoby stworzenie przyszłych baz nowej wojny.

Argumenty te nie pozostały bez echa. Po wyjeździe premiera Attlee z Waszyngtonu, ambasador francuski będzie w sprawie tej konferował z min. spraw zagr. Byrnesem.

Rzecznik francuski uda się poza tym natychmiast po utworzeniu nowego gabinetu francuskiego do Moskwy celem zawarcia traktatu handlowego. Traktat ten umożliwi zbyt surowców Związku Radzieckiego na rynku francuskim i otworzy nowy rynek zbytu eksportowi francuskiemu.

Traktat ten ma również rozwiązać obawy, wyrażone ostatnio przez prasę radziecką, jakoby proponowany przez de Gaulle'a blok zachodni skierowany był przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Nowe transporty UNRRA

W dniu 13 listopada wpłynął do portu gdyńskiego statek amerykański „Francis C. Harrington” przywożąc około 5.000 ton drobnicy, w tym medykamenty, odzież, obuwie, przyrządy pomiarowe, aparaty Röntgena i inne towary. Wylądunek nastąpi w ciągu ośmiu dni.

Amerykański statek „Samuel Nelson” kończy wyładunek i dnia 15 listopada wyruszy w podróż powrotną zabierając na swym pokładzie około dziesięciu pasażerów. „Samuel Nelson” z powodu zbyt głębokiego zanurzenia zmuszony był wyładować część towarów w porcie gdańskim, z resztą wpłynął do portu gdyńskiego. Przybył dnia 7. 11. przywożąc około 5.000 ton, między innymi znaczną ilość bawełny, maki i odzieży. br)

Podsluchana rozmowa Hitlera

PARYŻ (FA). Urzędnicy służby telefonicznej we Francji ujawnili ciekawe szczegóły z zorganizowanego podsłuchu telefonicznego w latach okupacji. Wszystkie informacje zdobyte tą drogą wędrowały do angielskiej służby informacyjnej. Służba wtajemniczonych w podsłuchu trwała przez 24 godziny. M. in. urzędnikom udało się podsłuchać prywatną rozmowę Hitlera w 1942 r. z kwatery wojskowej pod Smoleńskiem, z admirałem Doenitzem w Metz. Wreszcie gestapo wpadło na trop tej akcji i kilku urzędników aresztowano. Wszelki ślad po nich zaginął.

Zawarcie traktatu handlowego z Czechosłowacją i obecnie ze Związkiem Radzieckim stworzy podstawy do nowej polityki francuskiej.

WASZYNGTON (PAP-bo). Przedstawiciel Francji Murville kontynuować będzie rozmowy z amerykańskim zastępcą min. spraw zagr., na temat umiędzynarodowienia Zagłębia

Gen. de Gaulle napotyka na trudności

PARYŻ (dr). Gen. de Gaulle przyjął szereg przedstawicieli stronnictw politycznych, obradując z nimi nad składem przyszłego gabinetu.

Gen. de Gaulle zamierza zrezygnować z misji tworzenia nowego

Ruhry i w sprawie administracji Niemiec. Wymiana poglądów odbyła się w przyjacielskiej atmosferze. Po wyjeździe premiera Attlee, Murville odbędzie dłuższą konferencję z min. Byrnesem. W sprawie centralnego zarządu Niemiec nastąpiła również wymiana poglądów między wszystkimi narodami, ponoszącymi odpowiedzialność za administrację Niemiec.

rządu z powodu niemożliwości osiągnięcia porozumienia z komunistami, którzy żądają zajęcia jednego z trzech kluczowych ministerstw, mianowicie: ministerstwa wojny, spraw wewnętrznych lub zagranicznych.

Reorganizacja okupacji Niemiec

NOWY JÓRK (bo). Gen. Eisenhower, przebywający obecnie w Waszyngtonie, weźmie udział w omawianiu kwestii okupacji Niemiec. Po przekazaniu władzy wojskowej w ręce władz cywilnych, które ma nastąpić w maju 1946 r., wszystkie urzędy obejmą urzędnicy amerykańscy, prze-

stani specjalnie w tym celu ze Stanów Zjedn. Nie ma jednak wątpliwości, że część armii amerykańskiej pozostanie nadal w Niemczech i wspomaganą przez nowo utworzoną zbrojną policję, doglądać będzie porządku w terenach okupowanych.

Skazanie na śmierć zbrodniarza

WARSZAWA (PAP-dr). Szef krematorium na Majdanku, Paweł Hoffmann, skazany został na karę śmierci. W Lublinie odbyło się przy udziale władz wojewódzkich organizacyjne zebranie towarzystwa, mającego za-

zadanie stworzenie ogólnopolskiej opieki nad Majdankiem, z siedzibą w Lublinie. Celem towarzystwa ma być ochrona Majdanka jako dowodu bestialstwa dokonywanych tam na obywatelach 22 narodów świata.

Co się dzieje w Palestynie?

LONDYN (FA). Po 24-godzinnej strzelaninie w Tel Aviwie zapanował względny spokój. Zniesiono wobec tego zakaz opuszczania domów w godzinach między 7 rano a 16. W czasie zająć ostatniego dnia ranionych zostało 37 spadochroniarzy angielskich, 1 z Żydów został zabity i 1 ranny. W ciągu nocy samoloty angielskie rzuciły na miasto rakiety świetlne, dla ułatwienia pieszym patrolom wojskowym przeprowadzenia kontroli w mieście. Spokój w Tel Aviwie zapanował po ukazaniu się na mieście samochodów wojsk angielskich z plaka-

tami wzywającymi do rozejścia się pod groźbą użycia broni. Wojska angielskie wystawiły silne patrole we wszystkich ważnych punktach miasta. Straty wyrządzone w budynkach rządowych i w firmach prywatnych oblicza się na 250.000 funtów szterlingów. Wojska angielskie mają prawo aresztować każdego podejrzanego o nielegalny pobyt w Palestynie. Miarodajne czynniki żydowskie wyraziły wobec władz angielskich ubolewanie za ostatnie wypadki, twierdząc, że zajścia wywołane zostały przez nieopieczalną młodzież żydowską.

Krupp chwilowo odpada

PARYŻ (dr). Proces przeciwko Kruppowi-seniorowi ulegnie odroczeniu, gdyż zły stan jego zdrowia uniemożliwia zjawienie się na rozprawie. Trybunał Międzynarodowy, jak wiadać, zrezygnował z postawienia na ławie oskarżonych syna Kruppa.

Kaci z Dachau przed sądem

LONDYN (dr). Rozpoczął się proces przeciwko oprawcom obozu koncentracyjnego Dachau. Na otwarciu rozprawy obecni byli wysocy amerykańscy dostojnicy wojskowi.

Oskarżeni odpowiadają będą za spowodowanie śmierci kilkudziesięciu tysięcy więźniów na skutek zadawanych im tortur i głodzenia, oraz za przeprowadzanie zabiegów naukowych na więźniach.

Aresztowano również dr Brachtela, który dokonywał wiwisekcji na jeńcach wojennych.

Proces w Norymberdze ulegnie odroczeniu?

PARYŻ (dr). Z powodu powstałych trudności w związku z przetłumaczeniem dokumentów zachodzi możliwość odroczenia procesu norymberskiego na dzień 2 grudnia.

Towary UNRRA zakazane w wolnym handlu

WARSZAWA (elc). W najbliższych dniach będzie ogłoszone zarządzenie Ministra Apropowizacji i Handlu o zakazie sprzedaży towarów UNRRA w wolnym handlu.

Zakaz jest wydany na podstawie ustawy z 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, która przewiduje (art. 48), że towary określone w zarządzeniach ministrów nie mogą być przedmiotem wolnego obrotu handlowego.

Indie żądają pełnej niepodległości



Jan informowaliśmy ruch niepodległościowy w Indiach stale wzrasta. Partia kongresu w wielu uchwałach wysunęła postulat pełnej niepodległości Indii. Postulat ten jest tylko realizacją dawno przemyślanego i głoszonego przez Gandhiego programu politycznego.

W niedzielę wybory w Bułgarii

SOFIA (dr). Kampania przedwyborcza w Bułgarii trwa w całej pełni. Największą ruchliwość okazuje front ojeźdźniany, spotykając się z życzliwym nastawieniem ludności. W każdym okręgu wyborczym stworzono specjalne komisje, które będą czuwały nad prawidłowym przeprowadzeniem wyborów. W skład takich komisji wchodzi dziennikarze, literaci, członkowie partji rządowych i opozycyjnych. Wybory odbędą się w niedzielę.

119 miast zniszczonych w Japonii

TOKIO (dr). Z 207 japońskich miast ogłoszono 119 jako całkowicie zniszczonych. W Japonii północnej, gdzie ataki lotnicze przeprowadzono dopiero na krótki czas przed kapitulacją, jest również przeszło tuzin miast zniszczonych. Japoński rząd opracował plan odbudowy miast, by ludności zapewnić dach nad głową.

Kat francuski „pracuje” w Niemczech

PARYŻ (dr). Kat francuski wrócił z Niemiec do Francji po wykonaniu wyroku na 239 skazańców. Kat oświadczył, iż pozostanie nadal w służbie do chwili, kiedy w Norymberdze zapadnie wyrok przeciwko głównym przestępcom wojennym, gdyż ma wrażenie, że będzie jeszcze na ten czas użyteczny...

Za wprowadzenie do wolnego obrotu handlowego uważa się: zaofiarowanie towaru osobom i przez osoby trudniące się handlem, wystawianie towarów w miejscach sprzedaży, jak: w sklepach, kioskach, w halach targowych itp.

Towary UNRRA mogą się znajdować tylko w tych przedsiębiorstwach, które na zlecenie Min. Apropowizacji i Handlu dokonywują czynności rozdzielczych w zaopatrzeniu kartkowym.

Walka z nadużyciami

Należy się ze strony całego społeczeństwa głęboka wdzięczność Ministrowi Świątkowskiemu za jego pełne odwagi stwierdzenie na zjeździe sędowników w Toruniu, iż „gdyby w przemyśle nie było tak wielkich nadużyć idących w miliardy — nie byłoby deficytu budżetowego”. (Patrz „Il. Kurier Polski” z 12. bm.). Minister Sprawiedliwości zapowiedział w tymże przemówieniu wprowadzenie w najbliższym czasie sądów doraźnych, co cała uczciwa opinia musi przyjąć z uznaniem bez zastrzeżeń.

Bez zastrzeżeń — powtarzamy, ale z poprawkami.

Walka bowiem z nadużyciami, rozpowszechnionymi ponad zwykłą miarę normalnego odsetka przestępczości, nawet z korektywą demoralizacji powojennej — nie może być przeprowadzana li tylko w drodze represji sądowej. Muszą być uwzględnione również środki prewencyjne i odstraszające.

Pierwszym postulatem będzie ujawnianie wykrytych nadużyć. Fakty dotychczas ogłaszane w prasie stanowią znikomym ułamkiem faktycznie wykrytych w przemyśle defraudacji i kradzieży. O wielomilionowych nadużyciach w Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókienniczego w Łodzi opinia publiczna dotychczas nie została poinformowana. Cytując na wyrywki bardziej znane fakty, wolno zapytać, jaki jest dalszy ciąg dochodzenia np. w sprawie nadużyć w Dyrekcji Hoteli w Warszawie, o czym swego czasu informował organ PPR, „Głos Ludu”, że oskarżony Z. został osadzony w areszcie. Dalszego ciągu nie znamy ponad to, że pan Z. po krótkim areszcie cieszy się wolnością.

Sprawozdania z rozpraw sądowych — to obowiązek prasy, ale komunikaty o wszczętych dochodzeniach z nadużyć w przemyśle powinny być podawane do prasy przez Wydziały Prasy i Propagandy, istniejące w wszystkich szczeblach władz zarządzających przemysłem.

Wierzymy, że Minister Przemysłu, idąc w pomoc swemu koledze, min. Świątkowskiemu, zerwie z tych spraw pieczęć konspiracji. Drugim środkiem zaradczym, któryby się mocno przyczynił do wytepienia nadużyć w upaństwowionym przemyśle — to zdecydowane i odważne postawienie sprawy wynagrodzeń.

W stosunku do robotników — to zagadnienie przede wszystkim apropowizacji i przydziałów towarowych. Kartka apropowizacyjna winna być traktowana jako weksel, wystawiony przez władzę państwową i wykupiony w terminie przez dostawcę żywności i materiałów. Jeżeli się nie przewiduje pokrycia, nie wolno rewersu podpisywać. A przy tym — minimum egzystencji — w rozumieniu aktualnym, jeśli nie przewidzianym — musi być zapewnione.

W stosunku do kierowników zakładów przemysłowych — należałoby wreszcie zerwać z fikcją 2000 zł uposażenia miesięcznego. Wiadomo, że przy takim uposażeniu człowiek uczciwy porzuca pracę, a człowiek chwiejnych zasad staje się defraudantem.

Wreszcie niebezpieczny wydaje się zwyczaj różnego rodzaju prowizji i procentowego wynagrodzenia dyrektorów fabryk. Na pograniczu zaś przestępstwa i bezhołwia stoją wysokie koszty administracyjne, stosowane w przemyśle. Tak np. w przemyśle drzewnym na koszt utrzymania Centralnego Zarządu Przemysłu Drzewnego idzie 4 proc. obrotu, na prowizję Państwowej Centrali Handlowej 3 i pół procent, razem 7 i pół proc. obrotu. Do tego dochodzą koszty administracyjne Zjednoczenia i Dyrekcji danego zakładu w nieznaną niższą podpiśnemu wysokości.

Zgłaszając powyższe poprawki do programu walki z nadużyciami, nie można pominąć i zagadnienia doboru osób.

Wbrew rozpowszechnionemu mniemaniu nie tylko „swoi ludzie” otrzymali w przemyśle stanowiska kierownicze. Otrzymywali je również przedwojenni kupcy i przemysłowcy, którzy legitymowali się fachowością i doświadczeniem przedwojennym. Ale, jak wiadomo, przed wojną każda dzielnica miała odrębne zwyczaje handlowe i zwyczaje moralne. Kto w Łodzi uchodził za „dowcipnego”, tego w Warszawie nazywano „szubrawcem”, a w Poznaniu miał do czynienia z prokuratorem.

Nie wolno więc dopuścić do ujednolicenia w Polsce zwyczajów handlowych i zwyczajów moralnych na poziomie najniższym, których formuła dla kierowników zakładów jest zasada „dziesięć procent dla mnie”.

El. G.

Abetz sprowadzony do Paryża

LONDYN (dr). Szpieg niemiecki i ambasador we Francji, Otto Abetz, sprowadzony został do Paryża, gdzie odpowiadać będzie jako przestępca wojenny.

Przestępcy wojenni w Finlandii

MOSKWA (bo). Tass donosi z Helsinek, że premier fiński przyjął delegację socjal-demokratów. Delegacja informowała się u premiera o sprawie związanej z rozpoczęciem procesu fińskich przestępców wojennych. Premier szczegółowo wyjaśnił te zagadnienia i stwierdził, że aresztowanie wszystkich przestępców nastąpiło zgodnie z istniejącymi przepisami prawnymi. Pierwsze posiedzenie sądu nad przestępcami wojennymi odbyło się w dniu 15 bm., na którym zapoznano się z aktami oskarżenia.

Projekt dekretu o drukarniach

WARSZAWA (w). Min. Informacji i Propagandy opracowało projekt dekretu o ograniczeniach własności prywatnej w przemyśle poligraficznym. W myśl projektu, Minister Inf. i Propagandy będzie mocen ze względu na interes publiczny zgłaszać wnioski o wywłaszczenie lub czasowe zajęcie bądź całego prywatnego zakładu przemysłu poligraficznego, bądź po-

B. premier węgierski przed sądem

BUDAPESZT (PAP). Trybunał ludowy w Budapeszcie rozpoczął przesłuchiwanie węgierskiego przestępcy wojennego, b. premiera Węgier Imredy. Przesłuchiwanie oskarżonego potwierdziło słuszność zarzutów wynikających z aktu oskarżenia w stosunku do Imredy i wykazało przed sądem występny charakter działalności tego węgierskiego Quislinga. Był on inicjatorem i autorem faszystowskiego programu zbrojeń, tzw. 5-letniego planu uzbrojenia, który przewidywał wyściganie z gospodarki węgierskiej i budżetu państwowego mi-

32 obrońców w Norymberdze

LONDYN (PAP-dr). W Norymberdze odbyło się posiedzenie międzynarodowego trybunału do sądenia głównych przestępców wojennych. Oświadczone 32 obrońcom oskarżonych, że odczytanie oskarżenia będzie trwało czas dłuższy, tak że obrońcy będą mieli czas przygotować obronę

Produkcja bomby atomowej nadal tajemnicą

WASZYNGTON (FA). W ubiegły czwartek ogłoszona została w Białym Domu w obecności prezydenta Trumana, premiera Wielkiej Brytanii Attlee i premiera Kanady Mackenzie Kinga deklaracja o wynikach narad w Waszyngtonie. Oświadczenie stanowiące wynik 5-dniowych narad trzech mężów stanu ogłoszone zostało w Stanach Zjednoczonych, a w Anglii odczytał je przed parlamentem brytyjskim zastępca premiera, min. Morrison.

W oświadczeniu trzech mężów stwierdzają na wstępie, że zastosowanie energii atomowej dla celów wojennych daje w ręce narodów środki walki, przeciwko którym żadna obrona militarna nie może być skuteczna.

Dla tego też żadne państwo nie może mieć w tym wypadku monopolu.

Chociaż odpowiedziało się za uniemożliwienie zastosowania energii atomowej dla celów wojny spoczywa na wszystkich narodach, to jednak trzej sygnatariusze oświadczenia poczuwają się do obowiązku podjęcia inicjatywy w tej sprawie i kraje ich gotowe są do wymiany podstawowych wiadomości naukowych dotyczących badań atomowych. Badania te powinny być udostępnione całemu światu.

Ponieważ ujawnienie metod zastosowanych przy produkcji bomby atomowej grozi użyciem tej bomby dla celów wojennych, dlatego metody produkcji bomby atomowej

Rokowania handlowe polsko-norweskie

OSŁO (PAP). W Norwegii przebywała delegacja Narodowego Banku Polskiego, w skład której wchodził zastępca naczelnego dyrektora mgr. Jerzy Jurkiewicz i kierownik wydziału zagranicznego dr Józef Świdrowski. Celem przybycia delegacji było uzyskanie kredytów dla finansowania eksportu śledzi i tranu leczniczego do Polski. Rozmowy toczyły się w przyjaznej atmosferze i doprowadziły do pomyślnego wyniku. Polska otrzymała od Norwegii kredyty na zakup 100.000 beczek śledzi i 100 ton tranu, które będą zapłacone węglem.

Posiedzenie Instytutu Śląskiego

KATOWICE (PAP-dr). Pod przewodnictwem wojewody śląsko-dąbrowskiego, gen. Zawadzkiego odbyło się posiedzenie Instytutu Śląskiego, na którym dokonano wyboru członków Instytutu Śląskiego oraz postanowiono otworzyć filię we Wrocławiu.

Członkami Instytutu są uczeni z całej Polski, w ilości ponad 100, co świadczy wymownie o pracy Instytutu.

Postanowiono wydać 3-tomowe dzieło historii Śląska oraz dzieło o piśmiennictwie i sztuce ziemi śląskiej.

Sprawy Dalekiego Wschodu

LONDYN (dr). Sekr. stanu Byrnes oświadczył na jednej z ostatnich konferencji prasowych, że odebrał odpowiedź na wystosowane do Związku Radzieckiego zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji dot. spraw Dalekiego Wschodu. Odpowiedź ta odzwierciedla jednak poważną różnicę zdań między obu państwami i nie rozstrzyga sprawy, czy w Japonii stworzona ma być międzysojusznicza rada kontrolna czy komitet sojuszniczy.

jedynych maszyn i przedmiotów z prywatnego zakładu. Wniosek taki musi być uwzględniony przez władzę administracyjną (województwo), orzekającą o wywłaszczeniu.

Jednocześnie projekt wprowadza ograniczenia wolnego handlu maszynami i materiałami używanymi w drukarniach i innych zakładach przemysłu poligraficznego.

liardowych sum na wojenne potrzeby roczne. W tym czasie, gdy był ministrem skarbu, później z początkiem 1939 r., będąc już premierem, Imredy przeprowadził uchwały co do przyłączenia się Węgier do państw osi. W tym okresie Imredy dwukrotnie odwiedził swoich zwierzchników Hitlera i Mussoliniego. Imredy systematycznie współdziałał nad umocnieniem pozycji Niemców na Węgrzech. Sędzia oświadczył, że nominacji Imredy na stanowisko premiera domagali się natarczywie Niemcy.

Poza tym trybunał będzie się starał przesłuchać wszystkich świadków, którzy zgłoszeni będą przez obronę. Obecnie bada się stan umysłowy Hessa. Podlega on badaniom lekarskim psychiatrów angielskich, amerykańskich, francuskich oraz radzieckich.

Okupacja Japonii

NOWY JORK (bo). Stany Zjedn. omawiają z ZSRR kwestię okupacji Japonii. Mimo, że wojska radzieckie jednocześnie z alianckimi zajęły wyspy, podlegają wszystkie wojska sprzymierzone dowództwu gen. Mac Arthura. W najbliższym czasie okupacja podzieli się ma między każde z trzech mocarstw.

Austriacy popierają hitlerowców

WIEN (dr). Z niektórych części Austrii dochodzą skargi do rządu austriackiego, z powodu faktu, że na austriackich listach wyborczych znajdują się w dużej części byli członkowie NSDAP. Nie są to przy tym wcale tacy hitlerowcy, którzy się z swą dawną przynależnością do partii ukrywają, a tacy, którzy się w kwestionariuszach do tego przyznali.

Szkoły hutnicze na Śląsku

(K). Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego zaczyna obecnie ożywną działalność w dziedzinie szkolenia zawodowego. Szereg hut, jak: Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego w Będzinie, huta Ferrum i Zabrze uruchomiły już 3-letnie szkoły przemysłowe, huty Baildon, Łagiewniki, Mała Panew i inne przygotowują się do otwarcia podobnych szkół. W obecnej chwili czynnych jest na terenie przemysłu hutniczego kilkanaście szkół średnich.

Świat w kilku wersjach

Ludność Anglii otrzyma w okresie gwiazdkowym specjalne jednorazowe przydziały w postaci tłuszczów, cukru i słodczy.

Zwłoki Lavala wydano rodzinie, która je pochowała na cmentarzu Montparnasse. Prawo francuskie przewiduje wydanie rodzinie zwłok skazańców z zastrzeżeniem jednak, iż pogrzeb odbędzie się bez rozgłosu. Na terenie Austrii zginęło 60.000 Francuzów w obozach jeńców, obozach koncentracyjnych oraz na pracach przymusowych.

We Włoszech wykryto tajną organizację faszystowską, w związku z czym aresztowano 50 członków tej organizacji.

Rząd hiszpański wypuścił warunkowo 1040 więźniów politycznych.

Marsz. Tito oświadczył, że mylnie jest rozpowszechniane zagranicą zdanie, że w Jugosławii nie będzie opozycji. Opozycja będzie dopuszczona do głosu, jednak musi to być opozycja, nie zagrażająca dobru państwa.

Ludność Czung-kingu urządziła wielkie wiece protestacyjne oraz pochody demonstracyjne przeciwko wojnie domowej.

W Surabai walki trwają. Lotnictwo angielskie zrzuciło ostatnio na pozycje Indonezyjczyków 30 bomb 20-kilowych.

Rząd argentyński ogłosił oficjalnie, że wybory parlamentarne odbędą się 24 lutego.

Do Tokio przybył osobisty doradca Trumana i przewodniczący komisji odszkodowań wojennych, Pauloy, w towarzystwie min. marynarki Gatesa. Członkowie komisji odbyli przedwstępne narady z przedstawicielami naczelnego dowódcy wojsk sojuszniczych w Japonii gen. Mac Arthurem. Angielski min. Noel Baker złożył w Izbie Gmin oświadczenie na temat UNRRA i warunków na kontynencie europejskim.

Stany Zjedn. podjęły się wyszkolenia i wyekwipowania 19-tej dywizji wojska chińskiego.

na razie zachowane będą w tajemnicy. Sygnatariusze zalecają utworzenie w ramach organizacji zjednoczonych narodów specjalnej komisji, której zadaniem będzie znalezienie sposobów, aby energię atomową całkowicie wyeliminować jako broń wojenną, a poprzec i przyspieszyć jej zastosowanie dla celów pokojowych i przemysłowych i dla dobra ludzkości.

LONDYN (PAP) Prasa angielska ogłasza wynik ankiety zorganizowanej przez Brytyjski Instytut do badania opinii publicznej w sprawie bomby atomowej.

Z ankiety wynika, że większość brytyjskiej opinii publicznej żąda ujawnienia tajemnic bomby atomowej. Na pytanie czy Ameryka powinna się natychmiast podzielić tajemnicą bomby atomowej z innymi narodami, 50 proc. osób biorących udział w ankiecie odpowiedziało twierdząco, 25 proc. było zdania, że Ameryka powinna zachować tajemnicę tak długo, jak to jest możliwe. 17 proc. odpowiedzi było niezdecydowanych, 2 proc. osób wyraziło swoją podejrzliwość co do zamiarów Stanów Zjednoczonych oraz co do intencji Związku Radzieckiego.

LONDYN (dr). Oczekiwane przez cały świat oświadczenie trzech mężów stanu podano do wiadomości 51 narodom zjednoczonym. Sekretarz stanu Byrnes podał teś komunikatu w drodze telegraficznej rządowi ZSRR, Francji i Chin. W brytyjskiej Izbie Gmin odczytał go min. Herbert Morrison. W Białym Domu w Waszyngtonie prezydent Truman podał treść jego do wiadomości na konferencji prasowej. Komunikat zawiera 1.000 słów i opiewa, że ujawnienie tajemnicy bomby atomowej nie nastąpi do czasu, kiedy organizacja Zjednoczonych Narodów będzie w stanie zabezpieczyć pokój świata.

Co piszą inni?

O przełom w transporcie

„Głos Ludu” analizując przyczyny złego funkcjonowania kolei zauważa: „Wiemy, że zmniejszony i zniszczony tabor, zdewastowane szlaki, wysadzone mosty, stwarzają wielkie trudności. Znany i inne trudności, stojące na przeszkodzie usprawnieniu kolei.

Niemniej jednak musimy stwierdzić, że nie one decydują o złym funkcjonowaniu kolei. Przy istniejącym taborze kolei może dać bez porówna-

Kat Warszawy w drodze do Frankfurtu

WARSZAWA (PAP-dr). Znany kat Warszawy, pułkownik SS Meisinger, szef gestapo warszawskiego, odtransportowany został samolotem z Japonii do Frankfurtu nad Menem. Meisinger sądzony będzie przez międzynarodowy trybunał wojenny.

Brat Goeringa aresztowany

PRAGA (PAP-dr). Czeska policja śledcza wspólnie z żandarmerią amerykańską aresztowała brata Hermana Göringa, byłego naczelnego dyrektora zakładów Skoda w Pilźnie.

Premier Czechosłowacji do Stalina

PRAGA (PAP-dr). W związku z ewakuacją wojsk radzieckich z Czechosłowacji, premier Firlinger wysłał depeszę do generalissimusa Stalina, w której zaznaczył, że Armia Czerwona zdobyła sobie miłość i szacunek Czechów i Słowaków.

O wydanie

zbrodniarza wojennego

ATENY (dr). Rząd grecki zwrócił się do sojuszników o wydanie głównodowodzącego wojsk niemieckich w Grecji, feldmarszałka Lista, odpowiedzialnego za okrucieństwa niemieckie, dokonywane w Grecji.

Proces ministrów Quislinga

OSŁO (PAP). W Oslo rozpoczął się proces ministrów rządu kolaboracyjnych Quislinga. W pierwszym dniu procesu sąd przesłuchał Slanga i Irgensa. Po osądzeniu tych dwóch zdrajców sąd przysądził do zbadania sprawy b. ministrów Hagolina, Fuglenanga i Hustada.

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych

W związku z przygotowaniem dekretu o utworzeniu Ministerstwa Ziemi Odzyskanych „Życie Warszawy” tak charakteryzuje jego zadania:

„Ministerstwo winno gruntownie „przewentylować” aparat państwowy, przemysłowy, samorządowy i oczyścić go z łapowników, pijaków, szabrowników i zwykłych złodziei. Należy skończyć z wygodnictwem niektórych dygnitarzy, którzy „urzędują” w swoich gabinetach i nie kon-

Komu służy moralne rozbijanie świata?

„Dziennik Ludowy” wskazuje na działającą w Anglii propagandę anonimowego kapitału, która chce ludom pocięć przeświadczenie, że naród niemiecki nie jest odpowiedzialny za zbrodnie Hitlera. Oto skutki tej propagandy:

„Zacząło się wszystko bardzo sielankowo i niewinnie. Do tkliwych serc purytańskich matron na wyspie brytyjskiej najłatwiej można było przemówić płaczem głodnych dzieci. Cóż bowiem winne małe dziateki, że ich ojcowie mordowali masowo Polaków i Żydów w Majdankach i Oświęcimiach? Że ich matki tuczyły się grabieżą chleba ze słowiańskich pól? O tym nie bardzo się w Anglii pamięta, jak również o tym, że dzieciom niemieckim nieomal do kołyski wpałano w serca nienawiść do całego świata, co prawda z uwzględnieniem na pierwszym miejscu Słowian i Żydów.

„W drugim rzucie” w prasie angielskiej, w radio brytyjskim pojawiły się coraz częściej, coraz bardziej natarczywe wiadomości, informacje i reportaże jak bardzo głodują zwinione Niemcy i że głód niemiecki grozi wybuchem epidemii, która może być groźna dla całego świata. Piją te reportaże, sugestywne i przekonujące, niewątpliwie grono zdol-

nia więcej. Jeden tylko dzień wygrany na obrocie wagonów, może nam przysporzyć 7 tysięcy wagonów. Niesłychane, nagminne kradzieże, rozwinęty system łapownictwa, rozprzężenie dyscypliny i niechlujny stosunek do pracy, oto są główne choroby toczące kolejnictwo. Dosyć już przytaczaliśmy faktów, ilustrujących te choroby.

Z tym stanem rzeczy musimy skończyć.

Do najważniejszych zadań Ministerstwa należy podjęcie przygotowań do nowej kampanii siewnej. Główne obszary tych ziem muszą być zorane i zasiane. Od tego zależy wyżywienie i tym samym zaludnienie tych ziem w przyszłym roku. Przygotowanie tej akcji jest wspólnym zadaniem Ministerstwa Ziemi Odzyskanych i Ministerstwa Rolnictwa.

nich publicystów, którzy zapomnieli, że najbardziej groźna dla świata epidemia hitlerizmu już dawno wybuchła, zebrała groźny posiew śmierci, zginęła i że nie należy wobec tego ponownie rozdmuchiwać ognisk tej zara-

Te wiadomości osiągnęły, niestety, swój skutek. Rozważa się nawet w Anglii potrzebę zmniejszenia przydziałów dla mieszkańców Wysp Brytyjskich, by poczynionymi oszczędnościami zaspokoić głód niemieckich żołdaków. Ostatnio wystąpił z podobnym wnioskiem biskup Liverpoolu, który w specjalnym orędziu zajął się troskliwie losem biednych Niemców. W ten sposób na skutek przesadnego humanitaryzmu narodu, który uniknął dzięki swemu położeniu geograficznemu całej grozy wojny germańskiej i terroru nazistowskiego, który poza frontem nie zetknął się oko w oko z cywilną ludnością niemiecką w czasie wojny — rozbija się moralnie świat.

Rozbrajanie serc angielskich trwa. Angielscy żołnierze już się żenią z Niemkami. Przywiezione do Anglii Niemki przeszły przeciw swego czasu przeskolenie nazistowskie w organizacjach Hitlerjugend i w innych komórkach partii hitlerowskiej.

KRONIKA BYDGOSKA

Dnia: 18 listopada
Kalendarzyk kat: Odoma
Kalendarzyk słow.: Cieszymysła
Kalendarzyk hist.: 18. 11. 1705 r. Traktat Warszawski Leszczyńskiego z królem szwedzkim Karolem XII. 18. 11. 1812. Bitwa pod Krasnem podczas odwrotu Napoleona.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI:

Sobota 7. 11.: Dowód osobisty, **Niedziela g. 12:** Ola Obarska i Jerzy Lawina, g. 15: Moralność Pani Dulskiej, g. 18.30 Dowód osobisty, **Poniedziałek:** Dowód osobisty.

TEATR LALEK:

Niedziela g. 16: O krawczyku-wędowniku.

TEATRY ŚWIETLNE:

Pomorzanin: Iwan Groźny, **Poleonia:** dr Murek, **Wolność:** Iwan Groźny, **Orzeł:** Czy Lucyna to dziewczyna, **Bałtyk:** Tajemnica złotego miasta.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta M. O. 23-47
Straż Pożarna 11-11
Pogotowie Ratunkowe 15-53

DIŻURY APTEK

Pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia,
Przy Bielawach Al. 1 Maja 91,
Pod Koroną, ul. Dworcowa 48.

Ola Obarska i Jerzy Lawina

W niedzielę 18. 11. 45 o godz. 12 odbędzie się w Teatrze Polskim poranek z udziałem Oli Obarskiej i chóru rewellersów Jerzego Lawiny.

Dziś dwa przedstawienia

W niedzielę w Teatrze Polskim dwa przedstawienia o g. 15 po cenach znizonych popołudniówka tragicomedii kołtuńskiej w 3 aktach G. Zapolskiej pt. „Moralność Pani Dulskiej”. O g. 18.30 komedia w 3 aktach Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej pt. „Dowód Osobisty”. Kasa teatru czynna od g. 10—12 i od g. 14—18.30.

Tłumy przed witrynami IJKP

Przed wielkimi oknami wystawowymi Ilustrowanego Kuriera Polskiego pod arkadami przy pl. Teatralnym codziennie aż do późnego wieczora gromadzą się liczni przechodnie.

Szczególne zainteresowanie budzą wystawione w witrynach oryginalne fotografie z Dachau i innych miejsc zbrodni hitlerowskich.

Nie mniej ciekawe są pozostałe cykle zdjęć z życia współczesnej Polski.

Dar na ławki szkolne. Zakład powoźniczy M. Czajkowski, ul. Dworcowa 62, ofiarował 3010 zł na ławki dla szkół im. Staszica z okazji nowotwarca i poświęcenia zakładu.

OTWARCIE SPÓŁDZIELNI WOJSKOWEJ

W poniedziałek 19. 11. o godz. 12 nastąpi otwarcie Spółdzielni Wojskowej w Bydgoszczy, przy Al. J. Maja 208.

Uwaga wdowy po zamordowanych!

Wdowy po zamordowanych przez Niemców w pamiętnych dniach wrześniowych 1939 r. rejestrowane w PZZ proszone są o przybycie w poniedziałek 19. 11. 1945 r. we własnym interesie do sekr. przy ul. Śniadeckich 8, pokój 4, godz. 17. Wdów, które wezwane zostały na ub. poniedziałek przyjście nie obowiązuje.

O rehabilitację pośmiertną.

Na wokandzie Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy znalazła się niecodzienna sprawa o rehabilitację pośmiertną Hildegardy Toporek. Wnioskodawca chcąc się odwdziżyć za doznana pomoc, prosił o zrehabilitowanie wymienionej, sąd jednak jego wniosek odrzucił wyjaśniając, że mogą to uczynić tylko krewni prawni spadkobiercy.

Z tajemnic ksiąg ewidencyjnych

Jak Bydgoszcz rodziła się i umierała w październiku

BYDGOSZCZ. Księgi Wydziału Ewidencji Ludności i Statystyki są niewątpliwie odbiciem standardu życiowego, sytuacji materialnej najszerzych mas danej gminy, województwa czy kraju.

Mała ilość zgonów, duża cyfra urodzeń żywych i ślubów jest pośrednim dowodem wysokiej stopy życiowej i należytego poziomu higieny, natomiast wielka śmiertelność (szczególnie niemowląt), niechęć do wstępowania w związki małżeńskie i mała liczba urodzeń dowodzi niskiego standardu życiowego i ciężkich warunków zarobkowych.

Księgi Wydziału Ewidencji Ludności w Bydgoszczy, którego naczelnikiem jest p. Michał Werka za m-c październik wykazują na szczęście poprawę sytuacji pod tym względem. Uwidacznia się to w porównaniu z danymi statystycznymi z miesięcy poprzednich.

W październiku br. zanotowano 198 urodzeń (108 płci męskiej, 90 płci żeńskiej) Październik wykazuje jednak równocześnie najwyższą liczbę urodzeń martwych (9). Wysoka jest liczba dzieci nieślubnych (32). Ogółem na 1899 urodzeń żywych w ciągu pierwszych 10 miesięcy br. est 316 urodzeń dzieci nieślubnych.

Wybitnie zmalała liczba zgonów ludności miejscowej, chociaż znacznie przewyższa ona jeszcze liczbę urodzeń. W październiku br. zmarło w Bydgoszczy 112 osób płci męskiej i 119 żeńskiej, razem 231 (wrzesień — 240, sierpień — 351, lipiec — 350, czerwiec — 280), Zatrważająca jest liczba zgonów niemowląt, jakkolwiek i ona w porównaniu z miesiącami letnimi zmalała znacznie. W październiku br. do pierwszego roku życia zmarło 49 dzieci (we wrześniu — 55, w sierpniu — 124, w lipcu — 126). W liczbach stosunkowych wyraża się to nast.: na 100 urodzeń żywych

przypada w październiku br. zgonów niemowląt do pierwszego roku życia — 25% (wrzesień — 32,1%, sierpień — 70%, lipiec — 60,3%).

Również liczba zawartych małżeństw dowodzi chęci poprawy stosunków populacyjnych oraz pew-

nej stabilizacji stosunków życiowych. W Bydgoszczy w październiku br. zawarto 149 związków małżeńskich (wrzesień — 133, sierpień — 98, lipiec — 122) z tego 260 osób stanu wolnego, 30 osób stanu wdowiego i 8 stanu rozwiedzionego.

Ks. Kardynał Hlond przybywa do Bydgoszczy

W niedzielę, 2 grudnia przybywa do Bydgoszczy, poraz pierwszy oficjalnie, arcyb. gnieźn.-pozn. ks. kard. dr August Hlond, by dokonać konsekracji kościoła św. Antoniego w parafii Czyżkówko, zbezczeszczonego przez okupanta. Prawdopodobnie Ks. Kardynał Hlond w poprzedzającą sobotę, 1 grudnia weźmie udział w wielkich uroczystościach żałobnych ku czci pomordowanych Polaków. Na Starym Rynku ustawionych będzie 400 trumien ze zwłokami ekshumowanych z trzech cmentarzy bydgoskich: przy szosie szubińskiej, ze starofarnego i na Jachcicach. W piątek wieczorem ustawionych zostanie 400 trumien na Starym Rynku, a w sobotę o godz. 9 odbędzie się uroczystość żałobna z prawdopodobnym udziałem Ks. Kardynała Hlonda lub Jego zastępcy. Wygłoszone będą

przemówienia, a w przerwie obiadowej auta ciężarowe przewożą około 360 trumien na Wzgórze Wolności, tak że na Starym Rynku pozostanie tylko 40 do eksportacji. O godz. 14 odbędzie się uroczysta ekspozycja ulicami Jana Kazimierza, Kujawską, Sieradzką na Wzgórze Wolności. Udział wezmą szkoły i wojsko. Fabryki i urzędy zwolnią swoich pracowników od pracy. Duchowieństwo weźmie udział w komplecie.

Niebawem rozpocznie się ekshumacja zwłok. Rodzinom umożliwi się rozpoznawanie swoich bliskich. Urzędować będzie kilka komisji sądowo-lekarskich. W przeddzień tych uroczystości odbędzie się akademie w Strzelnicy. W tych dniach wyjeżdża do Poznania delegacja w celu zaproszenia również Ks. Kardynała Hlonda na te uroczystości.

Znów trzy wyroki śmierci

TORUŃ (PAP-bo) Specjalny Sąd Karny w Toruniu rozpatrywał sprawę 24-letniego Włodzimierza Gheleca, oskarżonego o to, że jako członek SS, oraz strażnik obozu karnego w Potulicach i Lisewie, znęcał się nad umieszczonymi tam osobami, bijąc je w okrutny sposób kijem i kolbą karabinu. Ghelec brał udział w rozstrzeliwaniu więźniów i gwałcił uwięzione kobiety. Przesłuchiwane w toku przewodu sądowego kobiety, które przeżywały w tych obozach, opisywały nieludzkie postępowanie oskarżonego komendanta kompanii karnej. Oskarżony bił każdego, kto wpadł mu w ręce, a był również wypadek, że kobietę, która zemstała pod wpływem bicia, chwycił za nogi i rzucił do Wisły, gdzie znalazła śmierć. Sąd skazał Gheleca na karę śmierci.

Ten sam Sąd Karny skazał na śmierć 42 letniego mieszkańca Aleksandrowa Kuj., Jana Dubieto. Skazany w początkach września 1939 r. i w miesiącach nast., był komendantem tzw. „Selbstschutzu” na terenach Aleksandrowa Kuj. Brał udział we wszystkich zbrodniach dokonywanych na tych terenach, a więc aresztował i rozstrzeliwał Polaków, nadto denuncjował ich, lub wybierał zakładników, których następnie rozstrzeliwano.

Na sesji wyjazdowej w Grudziądzu, ten sam sąd rozpatrywał sprawę 42-letniego Kühna z Grudziądza. Kühn należał do SS i NSDAP i brał udział w mordowaniu miejscowych Polaków; powodował wysyłki do Niemiec na roboty przymusowe i osadzanie ich w obozach koncentracyjnych. Sąd skazał Kühna na karę śmierci oraz konfiskatę majątku.

Przed wprowadzeniem Sądów Doraźnych

W gabinecie wojewody pomorskiego dr Pasemkiewicza odbyła się konferencja wojewódzka przedstawicieli sądownictwa, władz bezpieczeństwa, świata urzędniczego, stronnictw politycznych i prasy. M. in. w zebrawiu uczestniczyli ppłk. Alster i przewodniczący Pom. Woj. Rady Nar. dr Wiechno.

Zebrań poświęcone było głównie uzgodnieniu koordynacji współpracy prasy z sądownictwem w dziele wychowania społeczeństwa, sprawie prywatyzacji przedsiębiorstw i walce z przestępczością.

Po wysłuchaniu referatów wywiała się rzeczowa dyskusja, w której obecni zgodnie stwierdzili, że należy energicznie przystąpić do usunięcia

niedociągnięć w naszym życiu gospodarczym, społecznym i państwowym.

Wkrótce ukazą się dekryty i nowele do ustaw, wypełniające luki, powstałe przez nowe, powojenne stosunki. Walkę z nadużyciami, szabrownictwem i korupcją należy prowadzić bezwzględnie. Sądy doraźne rozprawy będą przestępstwa popełniane na szkodę państwa i społeczeństwa. Tym samym sądom podlegać będą wszystkie przestępstwa urzędnicze.

Konferencję zakończył wojewoda pomorski dr Pasemkiewicz apelem do kierowników urzędów o bezzwłoczne donoszenie prokuraturze o przestępstwach popełnionych na terenie, podlegających im urzędów.

Na marginesie rehabilitacji gen. Schuberta

BYDGOSZCZ. Przywrócenie pełni praw obywatelskich gen. Schuberto- przez Sąd Rehabilitacyjny w Bydgoszczy wzbudziło ogromne zainteresowanie i było kilkakrotnie poruszane na łamach prasy. Należy zaznaczyć, że każde postanowienie Sądu załatwiającego pozytywnie wniosek o rehabilitację, nie jest jeszcze prawomocne. Bez względu na stanowisko przedstawiciela U. Bezpieczeństwa sąd z urzędu posyła odpis postanowienia Prokuratorowi Sądu Specjalnego i ten w ciągu 30 dni ma prawo wnieść zażalenie. Odpis postanowienia w spr. gen. Schuberta został wy-

slany 12 list. i najbliższe tygodnie wyjaśnia, czy wyrok się uprawomocni. W wypadku wniesienia zażalenia wniosek o rehabilitację będzie rozpatrywany przez Specjalny Sąd Karny w Toruniu, w składzie trzech sędziów.

Do Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy wpłynęło od lipca do 30. 10. br. 2746 wniosków o rehabilitację. Z rozpoznanych na posiedzeniach jawnych spraw, przywrócono pełnię praw obywatelskich 115 wnioskodawcom, a 44 osadzono w obozie pracy przymusowej.

Wykaz zebranych świadczeń rzeczowych

BYDGOSZCZ, 9. 11. 1945 r. — Akcja kontyngentowa w zbożu na dzień 8. 11. 45 r. przedstawia się następująco:	29,8%, pow. Lipno 3003,4 t — 24,2%, pow. Wąbrzeźno 1751,3 t — 21,2%, pow. Bydgoszcz 2265,4 t — 20,8%, pow. Chełmno 2038,4 t — 20%, pow. Chojnice 1253 t — 19,1%, pow. Włocławek 2624,6 t — 17,1%, pow. Włocławek 2624,6 t — 17,1%, pow. Sępólno 1398,4 t — 15%, pow. Lubawa 1681,3 t — 14,4%, pow. Brodnica 1407 t — 14%, pow. Grudziądz 1126,6 t — 11,8%.
pow. Szubin 3448,7 ton — 41,9%, pow. Świecie 3284,3 t — 41,6%, pow. Toruń 3223,7 t — 36,7%, pow. Inowrocław 5403,7 t — 36,4%, pow. Tuchola 1102,7 t — 33,5%, pow. Rypin 3685, — t — 33,4%, pow. Nieszawa 3027,4 t — 30,5%, pow. Wyrzysk 3596,1 t —	

Kronika Toruńska

Co? gdzie? kiedy?

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

W sobotę dnia 17 bm. Premiera komedii Wł. Perzyńskiego w 4-ach aktach Lekkomyślna Siostra!

Bilety są do nabycia w kasie Teatru codziennie od godz. 10—13-tej i od godz. 15-tej. Początek przedstawień punktualnie o godz. 18.15.

Kino Bałtyk — Wielki Walc.

Kino Wolność — Najazd.

Pocz. w kinach o godz. 14, 16, i 18.

Dyżur Aplek:

Od 10. 11. do 16. 11. włącznie:

Apteka Radziecka — Szeroka 27

Apteka św. Barbary — Szosa Chełmińska 80.

Dyżur niedzielny lekarzy. W niedzielę dnia 18 listopada br. Dr Borysiewicz Tomasz — ul. Grudziądzka nr 95, Dr Gibowska Janina — ul. Łazienna 30, Dr Kubik Mieczysław — ul. Mickiewicza 52.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY:

Komenda Miasta M. O. 215,

Straż Pożarna 431,

Pogotowie ratunkowe 229,

8 grudnia inauguracja roku akademickiego w Toruniu

TORUŃ (PAP). Uroczysta inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu przewidziana jest na dzień 8 grudnia br. W związku z otwarciem podwojów Wszechnicy Pomorskiej spodziewany jest przyjazd do Torunia dostojników państwowych z Prezydentem Bierutem na czele.

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu zawiadamia, że egzamin wstępny na Sekcję Sztuki tuł. uniwersytetu odbędzie się w trzech grupach w dn. 19, 20 i 21 listopada br. o godzinie 10-tej w gmachu uniwersytetu.

Wielka aktywność ZNP na Pomorzu

TORUŃ (PAP). W Toruniu odbył się Zjazd przewodniczących Wydziałów Pedagogicznych ZNP Okręgu Pomorskiego. Sprawozdania referentów wykazały wielką aktywność ZNP na Pomorzu. W poszczególnych powiatach uruchomione zostały biblioteki pedagogiczne i czytelnie czasopism. We Włocławku powstała Spółdzielnia pomocy naukowych, która specjalizuje się szczególnie w wytwórczości przyrządów do fizyki. W Toruniu i Bydgoszczy przystąpiono do wydawania zastępczych podręczników szkolnych. Pomorski Wydział Pedagogiczny ZNP znacznie niebawem wydać czasopiśma pedagogiczne dla nauczycieli.

Z notatnika repordera

W Szubinie wybuchł pożar w pewnej stolarni. Przybyła Straż Pożarna z Bydgoszczy oraz okoliczne straża ochotnicze zdołały ugasić pożar po dwugodzinnej pracy. Straty niewielkie. (zs)

Ola radiowej fali

ROZGŁOSNIA POMORSKA

Niedziela 18 listopada

8.00 Transm. z Warsz. — dzien. por., aud. dla wsi, muz. z płyt. 12.00 Transm. z Warsz.: art. polit., dzien. pol., aud. wojsk., Teatr Wyobr., muz. obiad., przegl. tyg., kron. kult. 15.00 Transm. z urocz. otwarcia „Domu Kultury i Sztuki Robotniczej”. 17.30 „Pokrzywy nad Brdą”. 17.45 Muz. lud. — kapela pod dyr. Fr. Małego (Toruń). 18.15 Transm. z Warsz. — słuchow. dla dzieci, aud. dla młodz. „Uśmiech i piosenka”, dzien. wiecz., konc. 21.00 Konc. zyc. 21.45 Kwadr. speaker. 22.00 Konc. ork. tan. pod dyr. Zakrzewskiego (Toruń). 22.45 Wiad. sport. 22.50 Wiad. ze świata. 23.00 Progr. na dz. nast. Zak. aud. Hymn.

Rozstrzelani na żądanie ludności niemieckiej

II.

Wyszędł sąd. Padały różne pytania. Kto pochodzi z rodziny niemieckiej? Kto zna język niemiecki? Czy ojciec służył w armii niemieckiej? itp.

Wyłowiono kilkudziesięciu. Ale widocznie nie starczyło im tej liczby. Wobec tego z każdej drugiej czwórki wybrano po jednym. Ostatecznie wysegregowano pięćdziesięciu. Sam do tej liczby nie należałem, gdyż w pierwszej wojnie światowej służyłem w armii niemieckiej.

„Na życzenie ludności niemieckiej”

Pamiętam doskonale brzmienie wyroku odczytanego w językach polskim i niemieckim. Wyrok brzmiał: „Mimo, że baonowi wina nie została udowodniona, na życzenie niemieckiej ludności cywilnej m. Bydgoszczy, zostaje rozstrzelanych pięćdziesięciu z bydgoskiego baonu Obrony Narodowej. Wyrok wykonany jest natychmiast”.

Nastąpiła komenda: odmaszerować! Odezwały się krzyki. Bito korbami karabinów. Dowódca naszego baonu prosił o godzinę zwłoki, dla napisania testamentu. Przewodniczący „sądu” pułkownik niemiecki krzyknął: „Zabierzcie tego łobuza i włączcie go do oddziału!” Bijąc korbami, odprowadzono naszego majora do oddziału skazanych.

ki, dla napisania testamentu. Przewodniczący „sądu” pułkownik niemiecki krzyknął: „Zabierzcie tego łobuza i włączcie go do oddziału!” Bijąc korbami, odprowadzono naszego majora do oddziału skazanych.

Usłyszeliśmy salwy karabinowe.

Oddział odprowadzono pod silnym konwojem i już po 15 minutach usłyszeliśmy salwy karabinowe. Było ich trzy lub cztery. Po każdej salwie karabinów nastąpiła seria z karabinu maszynowego. Była to zapewne „poprawka”. Pożniej ani nie widziałem ani nie słyszałem nic o zabraniach.

Po trzech lub czterech dniach odprowadzono pozostałych przy życiu do Żyrardowa, skąd odwieziono nas do Niemiec. Dostałem się do Kolonii (Köln).

Wśród rozstrzelanych znani mi byli kpt. Kłosowski i niej. Budzikowski, fotograf z Bydgoszczy. Ogółem rozstrzelano 4 oficerów (wśród których jeden nie należał do O. N.) i 46 podoficerów i szeregowców. (eka)

Sport

Polska-Czechosłowacja w boksie 16. 12. 45.

Czesi, którzy dwukrotnie nie mogli dotrzymać terminu — przybędą w dniu 14. 12. do Poznania, aby w dniu 16. 12. stoczyć swe szóste spotkanie z ósemką Polski. Będzie to 50-te, a zatem jubileuszowe między państwowe spotkanie naszej reprezentacji. Skład naszej drużyny ulegnie prawdopodobnie pewnej zmianie, przy czym w wadze piórkowej jednak ma walczyć Zalewski, w wadze lekkiej wystąpi prawdopodobnie Vogt zgl. Kowalewski z Łodzi. W pozostałych wagach nie zajdą prawdopodobnie żadne zmiany.

Zespół Czechów zostanie (drogą eliminacji), wybrany w tych dniach. Będzie to najsilniejszy zespół, na jaki stać w tej chwili naszego najbliższego przeciwnika.

W ringu prowadzić będzie walki prawdopodobnie Masłowski, gdyż przewidziany sędzia Derda, wskutek choroby nie może się tej funkcji podjąć. (p)

O pomoc zimową dla całego kraju

Trzeba bić na alarm

Rozmiary nędzy w Polsce nie znają sobie równych. Setki tysięcy wdów i sierot po dobrych Polakach, którzy zginęli w więzieniach i obozach pozostają bez odpowiedniego zaopatrzenia w żywność i odzież. Ogromne tysiące wdów i sierot po dzielnych naszych bohaterach — żołnierzach czekają w obliczu nadchodzącej zimy na pomoc — pomoc za wszelką cenę.

Władze i instytucje społeczne czynią dużo, ażeby tej tragedii narodowej zapobiec. Ale wszystkie te wysiłki są zaledwie kroplą w morzu potrzeb najbardziej potrzebnych, a najwięcej godnych pomocy.

Tu trzeba bić na alarm! Sprawą tą musi się zainteresować całe społeczeństwo!

Wszystkie osoby prywatne, instytucje, zrzeszenia, organizacje prywatne, społeczne i państwowe winny porozumieć się, stworzyć odpowiedni komitet i opodatkować się, celem stawienia do dyspozycji władz odpowiednich funduszy. Tu nie może zabraknąć ani jednego przemysłowca, rzemieślnika i kupca, ani jednej koo-

peratywy, ani jednego przedsiębiorstwa państwowego, ani jednego przedstawiciela wolnych zawodów, ani jednego lepiej sytuowanego chłopca, inteligenta czy robotnika.

Zbiórka winna odbyć się bądź w naturze bądź w pieniądzu. Każdy musi się podzielić ze swoim głodnym i nieodzianym współobywatelom tak, jak go na to stać. To musi być jak najszczytniejszą kwestią sumienia obywatelskiego, świadectwem naszego demokratycznego ducha.

Z uznaniem trzeba podnieść, że woj. Śląskie w swoim zakresie zapoczątkowało już kilka dni temu podobną ze wszech miar potrzebną akcję.

Nowy transport z Dachau

KATOWICE (bo). Do punktu etapowego w Dziedzicach przybył transport z Dachau, złożony ze 130 byłych więźniów obozu. Na powrót z tego obozu oczekuje jeszcze około 120 osób, które są zatrudnione przez władze amerykańskie w charakterze rzemieślników.

KARBID, OLEJ MASZYNOWY, TRAKTOROWY, SAMOCHODOWY I SMARY — poleca SPÓŁDZIELCZY SKŁAD ART. TECHN. ŻEL. dawn. Ziegler Bydgoszcz, Dworcowa 10 — Tel. 18-69

Wielkopolska Huta Szkła właśc. Wacław Pasikowski Bydgoszcz, ulica Toruńska 308 Podajemy do wiadomości P. P. Kupcom i Hurtownikom że wznowiliśmy produkcję wszelkiego rodzaju butelek ze szkła półbiałego

Zakład pogrzebowy Bydgoszcz, Wełniany Rynek 9, telef. 32-71 poleca trumny wszelkiego rodzaju Załatwiamy również wszelkie formalności pogrzebowe

Pracownia szewsko - cholewkarska LEOKADIA ROLEWICZ Bydgoszcz, Długa nr 39

KOMPLETY KSIĘGOWOŚCI PRZEBITKOWEJ „Tasso” dla wszelkich rodzajów przedsiębiorstw w solidnym i estetycznym polskim wykonaniu, z trwałym aparatem i doskonałymi drukami poleca Bracia H. i J. Kryszewscy Skład papieru, przyborów kreslarskich i biurowych Gdynia, ul. Świętojańska 68, m. 1

Zakład powroźniczy MAKSYMILIAN CZAJKOWSKI Bydgoszcz, Dworcowa 62, tel. 32-43 poleca własnych wyrobów artykuły powroźnicze Bogato zaopatrzonej sklep sprzedaży Hurt Ceny umiarkowane Detal

Włóczki, przedzie, pończochy BIELIZNĘ i inne wyroby manufakturowe i galanteryjne poleca w dużym wyborze znana ze swej solidności Firma „St. Handschuh i T. Witkowski Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 1

Poważna instytucja bankowa w Toruniu zaangażuje 3 pracowników bankowych, najchętniej siły męskie, o pełnych kwalifikacjach bankowych i dłuższej praktyce bankowej. Zgłoszenia składać I. K. P. Bydgoszcz pod „nr 999”

„Kaprys” CUKIERNIA Bydgoszcz, Stary Rynek 16 poleca znane z „wej dobroci ciastka w wielu odmianach, pierniki, wafle, cukierki i torty Przyjmujemy zamówienia Hurt 227 Detal

JULIAN GRycewicz „Dom Filatelisty” Kupno, sprzedaż, zamiana znaczków pocztowych do kolekcji Łódź, ul. Nawrot nr 38

WYDZIERŻAWIMY MAGAZYN 5 biurek z krzesłami Z DOBRYM DOJAZDEM 200 Oferty pod „Magazyny” składać w Administracji I. K. P.

WYTWÓRNIA RĘKAWICZEK poleca: 171 rękawiczki własnego wyrobu oraz przyjmuje obstalunki powierzonych materiałów. JÓZEF SIENKIEWICZ BYDGOSZCZ, ALEJE 1 MAJA 91

Wytwórnia artykułów podróżnych Zygmunt Karoń Łódź, ul. Piotrkowska 115, tel. 173-50 Specjalność: torebki damskie 56

Polecam Szan. Klienteli nowo otwartą warsztat oprawy obrazów i szklenia okien Przy warszt. sklep bogato zaopatrz. w obrazy Franciszek Ziółkowski, Bydgoszcz Dworcowa 15 205

Auto - Wosz korzystne źródło zakupu części samochodowych i motocyklowych 151 achowa obsługa BYDGOSZCZ, Jagiellońska 59 Kupon 4

Zakład pogrzebowy Bydgoszcz, ul. Długa nr 32 poleca 150r trumny i powozy do ślubu

Posiadamy obszerne magazyny z frontowym sklepem w centrum Sopotu. Przyjmujemy przedstawicielstwo mleczarni, serowni oraz zakładów przemysłu spożywczego i pokrewnych na województwo Gdańskie. Skupujemy towary wyżej wymienionych branż. „Witamina” Spółka Mleczarska, Sopot, Rokossowskiego 29, tel. 510-35. [154r]

Wafle w arkuszach oraz przetwory waflowe poleca: „Pomorzanka” - Bydgoszcz, Al. 1 Maja 143, tel. 3378. [193]

Unieważniam zgubiony dowód tożsamości osoby kolejowej nr 042220 na nazwisko Majkowska Janina, Bydgoszcz, Na Wzgórzu 13/3. [232]

KUPIMY 5 biurek z krzesłami W DOBRYM STANIE 200 Oferty pod „Biuorka” składać w Administracji I. K. P.

Uwaga kupcy, przemysłowcy! Polecamy po cenach najniższych barwniki, ultramaryny, karbid, świece, terpentynę, kałafonię, kleje, artykuły garbarskie, malarskie, mydlarskie itp. chemikalia. Warszawska Składnica Chemiczna. Warszawa, Marszałkowska 113

Naprawa maszyn do szycia, maszyn specjalnych w zakresie szycia wchodzących oraz maszyn do pisania, wymiana czcionek St. Sajdak - Bydgoszcz, Jana Kazimierza 4. [77r]

Futra damskie, męskie, lisy, skóry różne wyprawiam, niewyprawione, materiały włókiennicze, galanterię skórzana kupujemy - sprzedajemy. Gdynia, Świętojańska 36, sklep obok kina „Bałtyk”. [118r]

Uwaga! Reklamy wszelkiego rodzaju: litery nakładane z drzewa, klisze kinowe, szyldy, po cenach przystępnych wykonuje Sekcja Artystyczna, Al. 1 Maja 27, tel. 19-39. [139r]

Poszukuję 3-4 pokojowego mieszkania możliwie z meblami oraz pokoju sublokatorskiego. Wiadomość: Roman Linkowski, Łódź, Piotrkowska 120, tel. 172-26. [161r]

Ozdoby choinkowe hurtowo. Dom Galanterii H. Mertens, Warszawa, Marszałkowska 99. Prowincja za zaliczeniem po nadesłaniu zadatku. [152r]

Maszyny biurowe kupno-sprzedaż (wielki wybór) - naprawa. R. Durys - Skład maszyn biurowych. Gdynia, Starowiejska 22, tel. 273-20. [137r]

„Uniwersal”. Dogodnie sprzedasz: korzystnie kupisz wszelkiego rodzaju przedmioty domowego użytku, galanterię, ubrania, obuwie. Bydgoszcz, Dworcowa 45. [184]

Sztandary pułkowe, organizacyjne wykonuje terminowo, solidnie. Seredelska, Łódź, Piotrkowska 255, tel. 107-16. [166r]

Absolwent kursów handlowych przyjmie odpowiednią posadę z utrzymaniem lub bez. Do IKP, pod „Absolwent”, Bydgoszcz. [225]

Do wiadomości dyskretne 94. Święty Mikołaj w magazynie radiowym f-my JUPITER zamawia już teraz aparaty RADIOWE, fotograficzne kino 8-16 mm, rzutnik! JUPITER Bydgoszcz, Stary Rynek 20 telefon 18-65

Singera-gabinetowa jak nowa maszyna do szycia, łożko dziecięce z materacem, kajak, kotły do prania sprzedam. Bydgoszcz, Dworcowa 18/8, w poniedziałek od 16 do 17-tej. [223]

Wydzierżawię gospodarstwo 30 ha koło Bydgoszczy, wezmę współnika. Kurowska, Bydgoszcz, Matejki 12/5. [223]

Gumę, plusze, gobeliny, kupuję każdą ilość. Kujawska 72, dom podwórzowy. [153r]

Wydzierżawię lub przyjmę na współnika samotnego inwalidę z koncesją na prowadzenie jadłodajni, w świeżo wyremontowanym lokalu przy ul. Długiej 61, w Bydgoszczy. [222]

Nowa mapa - sieć komunikacyjna w Polsce. Ośmiobarwna z podaniem kilometrażu na szosach. Cena 50 zł. Do nabycia we wszystkich Księgarniach. Skład Główny na Bydgoszcz: Księgarnia Pomorska, Al. 1 Maja 7. [216]

Wspólnika z kapitałem i udziałowców do poważnego przedsiębiorstwa handlowego przyjmę. Zgłoszenia: Bydgoszcz, Jackowskiego 24 - Biuro. [230]

Finansisty do krótkotrwałej transakcji - poszukuję. Zgłoszenia: Bydgoszcz, Jackowskiego 24 - Biuro. [231]

Panienska (młoda) poszukuje pracy przy gospodarstwie domowym. Bydgoszcz, Chocimska 1/10 [166r]

Świece, ozdoby choinkowe, pocztówki świąteczne. Bazar Katolicki, Łódź, Sienkiewicza 49. [156r]

Płaszczki damskie, kostiumy, suknie, spodniczki oraz spodnie męskie poleca po bardzo przystępnych cenach: Skład konfekcji damskiej, L. Dukac - Bydgoszcz, Wełn. Rynek 7 (uwylotu ul. Długiej). [166]

REDAKCJA GŁÓWNA i administracja Bydgoszcz, ul. Jagiellońska nr 17-19 Redakcja warszawska Oddział centralny w Warszawie, ul. Żulińskiego nr 3, dyr. Oddziału red. Edmund Świdziński, zastępca red. Henryk Korotyński.

POZNAŃ, ul. Działoszyńskich 8, m. 2, ayr. Oddziału red. Henryk Smigielak; ŁÓDŹ, ul. Piotrowska 65, kier. Oddziału red. Czesław Gumkowski; GDYNIA-GDAŃSK, w Gdyni, ul. Abrahama 49, Tel. 270-82 kierownik Oddziału red. Alojzy Męclewski; KRAKÓW, ul. Siewkowska 14, kier. Oddziału red. Aleksander Olichowicz, zastępca red. Stanisław Habza; KATOWICE kier. Oddziału red. Stanisław Sukiennicki. Pododdziały: W. GRUDZIĄDZU, TORUNIU, GNIEZNIU, OSTROWIE

Redaktor naczelny przyjmuje w redakcji głównej we wtorki i środy od godz. 10-tej do 12-tej w redakcji warszawskiej w soboty od godziny 14-16

Odpowiedzialni kierownicy działów polityki wewnętrznej: red. Józef Kozłowski, polityki zagranicznej - red. Kazimierz Małucha, gospodarczego - dr D. J. Tłocznik, dr Stefan Haupe, kultury - sztuki - prof. Marian Turwid, krytyki literackiej i filologii - red. Edmund Męclewski, sportowego - Krzysztof Boruś, kobiecego - red. Franciszka Andrysówna, pocztowych - red. Edmund Kleśka, filmowego - red. Janina Kłodzińska, fotografii i karykatury - Edmund Heydek.